Nr 15

Konstitutionsutskottets betänkande med anledning av propositionen 1975:61 om vissa anslag ur kyrkofonden m. m. såvitt avser förslag till lag om närvarorätt vid sammanträde med nämnd hos församling eller kyrklig samfällighet jämte motion

Propositionen

Propositionen 1975:61 om vissa anslag ur kyrkofonden m. m. har hänvisats till konstitutionsutskottet såvitt avser förslag till lag om närvarorätt vid sammanträde med nämnd hos församling eller kyrklig samfällighet (lagförslag 2). I denna del föreslås i propositionen försöksverksamhet med vidgad närvarorätt för de anställda vid sammanträden med nämnd hos församling eller kyrklig samfällighet.

I fråga om lagförslaget och dess motivering hänvisas till propositionen.

Motionen

I den under allmänna motionstiden väckta motionen 1975:670 av herr Kindbom (c) föreslås: "att riksdagen beslutar att hos regeringen hemställa att utredningen om den kommunala demokratin ges tilläggsdirektiv att pröva frågan om de anställdas närvarorätt vid sammanträde med kyrkokommunal nämnd eller styrelse".

Beträffande motiveringen hänvisas till motionstexten.

Utskottet

Frågan om ökad företagsdemokrati på olika områden av samhällslivet har under senare år tilldragit sig allt större uppmärksamhet. Därvid har eftersträvats att förbättra förutsättningarna för de anställda inom både den offentliga och den enskilda sektorn att få insyn och inflytande över den verksamhet som bedrivs på deras arbetsområden.

För att underlätta försöksverksamhet med fördjupad företagsdemokrati inom den kommunala sektorn tillkom 1972 lagen (1972:275) om närvarorätt vid sammanträde med kommunal eller landstingskommunal nämnd. Enligt lagen kan regeringen på framställning av kommun eller landstingskommun medge att viss kommunal eller landstingskommunal nämnd får besluta att företrädare för de anställda hos kommuner eller landstingskommuner får närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna men ej i besluten. Sådan försöksverksamhet som avses med lagen pågår nu i åtskilliga kommuner och landsting. I försöksverksamheten och ut-

värderingen av densamma medverkar de centrala råden för samarbetsfrågor på det primärkommunala resp. det landstingskommunala området.

Utredningen (C 1970:29) om den kommunala demokratin erhöll den 21 april 1972 tilläggsdirektiv att närmare överväga en rad principfrågor som aktualiseras om man allmänt på det kommunala området skulle införa en mer fördjupad företagsdemokrati. Enligt direktiven bör utredningen följa försöksverksamheten med fördjupad företagsdemokrati inom de kommunala och landstingskommunala områdena. Utredningen avser att koncentrera sitt arbete till berörda frågor, sedan utredningen i maj i år slutfört uppdraget enligt de ursprungliga direktiven.

I den under allmänna motionstiden väckta motionen 1975:670 av herr Kindbom (c) aktualiseras frågan om anställds rätt att närvara vid sammanträde med kyrkokommunal nämnd eller styrelse. Enligt motionären bör de anställda inom den kyrkokommunala sektorn i fråga om närvarorätt likställas med dem inom kommun och landstingskommun. Motionens yrkande avser att riksdagen skall hos regeringen hemställa att utredningen om den kommunala demokratin får i uppdrag att pröva frågan om de anställdas närvarorätt vid sammanträde med kyrkokommunal nämnd eller styrelse.

I propositionen 1975:61 föreslås en lag om närvarorätt vid sammanträde med nämnd hos församling eller kyrklig samfällighet. Bestämmelserna i lagförslaget överensstämmer med vad som i detta avseende gäller för kommuner och landstingskommuner. Avsikten är att försök med vidgad närvarorätt för de anställda skall komma till stånd även då det gäller kyrkliga kommuner. I försöksverksamheten och utvärderingen av densamma skall, på samma sätt som de centrala råden inom de primärkommunala och landstingskommunala områdena, medverka den arbetsgrupp för personalpolitiken i församlingarna som tillsatts av Svenska kyrkans församlings- och pastoratsförbund och en rad fackliga organisationer med medlemmar som är verksamma på det kyrkokommunala området.

Enligt utskottets mening är det värdefullt att arbetet med vidgat arbetstagarinflytande omfattar också det kyrkokommunala området. Genom propositionens förslag i denna del, som utskottet tillstyrker, blir det möjligt att på det kyrkokommunala området bedriva en motsvarande försöksverksamhet med vidgad närvarorätt för de anställda vid nämndsammanträden, som sedan 1972 pågår på det primärkommunala och det landstingskommunala området. Härigenom och med hänsyn till det uppdrag som lämnats till utredningen om den kommunala demokratin skapas förutsättningar för att ett slutligt ställningstagande till frågorna om företagsdemokrati i kommunala sammanhang kan omfatta det kommunala området i dess helhet. Utskottet utgår därvid från att utredningen om den kommunala demokratin, om den finner erforderligt för sitt ställningstagande till principfrågorna, utan särskilt direktiv beaktar också resultaten av den kommande försöksverksamheten på det kyrkokommunala området.

Som framgår av vad utskottet i det föregående anfört innebär ett bifall till propositionens förslag, såvitt nu är i fråga, att syftet med motionen 1975:670 tillgodoses.

Utskottet hemställer

att riksdagen

1. med bifall till propositionen 1975:61 i denna del antar förslaget till lag om närvarorätt vid sammanträde med nämnd hos församling eller kyrklig samfällighet,
2. förklarar motionen 1975:670 besvarad med vad utskottet i det föregående anfört och hemställt.

Stockholm den 29 april 1975

På konstitutionsutskottets vägnar
HILDING JOHANSSON

Närvarande: herr Johansson i Trollhättan (s), fru Thunvall (s), herrar Werner i Malmö* (m), Mossberg (s), Jonnergård (c), Björck i Nässjö (m), Karlsson i Malung* (s), Nordin (c), Olsson i Edane (s), Gadd* (s), Johansson i Malmö (s), Olsson i Sundsvall (c), Berndtson (vpk) och Lindahl i Hamburgsund (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.

GOTAB 75 9467 S Stockholm 1975